

**Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego  
w ZSO nr 14 w Gliwicach  
na rok szkolny 2025/2026**

**1. Podstawy prawne**

- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.
- Rozporządzenie MEN w sprawie doradztwa zawodowego z dnia 12 lutego 2019 r.
- Kierunki polityki oświatowej państwa 2025/2026.

**2. Cele główne**

- Przygotowanie ucznia do świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.
- Rozwijanie umiejętności autorefleksji, samooceny i planowania kariery.
- Kształtowanie postaw odpowiedzialności, sprawczości i odporności psychicznej.
- Przygotowanie do funkcjonowania w zmieniającym się rynku pracy z uwzględnieniem nowych technologii (AI, automatyzacja, cyfryzacja).
- Promowanie zdrowia psychicznego, równowagi między życiem prywatnym i zawodowym oraz wartości pracy.
- Wspieranie edukacji włączającej i współpracy ze środowiskiem lokalnym.

**3. Formy realizacji**

- Zajęcia ogólnokształcące i wychowawcze
- Warsztaty i ćwiczenia praktyczne – autoprezentacja, analiza rynku pracy, przygotowanie CV.
- Spotkania z doradcami zawodowymi podczas targów.
- Warsztaty dotyczące zdrowia psychicznego i radzenia sobie ze stresem w kontekście wyboru kariery.
- Udział w targach edukacyjnych i targach zawodów

- Współpraca z rodzicami
- Wizyty w instytucjach i zakładach pracy, spotkania z przedstawicielami zawodów.

#### **4. Treści programowe i działania**

##### **Przedszkole**

- Poznawanie siebie – moje talenty, zainteresowania, „kim chciałbym być”.
- Poznawanie zawodów rodziców i osób w najbliższym otoczeniu.
- Zawody związane z bezpieczeństwem, zdrowiem, przyrodą.
- Zabawy w odgrywanie ról – praca strażaka, lekarza, nauczyciela itp.

##### **Klasy I–III**

- Rozpoznawanie mocnych stron i zainteresowań.
- Poznawanie zawodów w rodzinie i środowisku lokalnym.
- Wartość pracy i pomoc innym.
- Zawody przyszłości – wprowadzenie do nowych technologii.
- Kształtowanie umiejętności współpracy i odpowiedzialności w grupie.

##### **Klasy IV–VI**

- Analiza zainteresowań i predyspozycji uczniów.
- Zawody w regionie i zawodowe tradycje lokalne.
- Zawody tradycyjne a nowoczesne – wpływ technologii.
- Wartość pracy i etyka zawodowa.
- Kompetencje społeczne – praca zespołowa, odpowiedzialność.

## **Klasy VII–VIII**

- **Poznanie własnych zasobów** – mocne i słabe strony, analiza zainteresowań, wpływ zdrowia psychicznego na decyzje edukacyjne.
- **Świat zawodów i rynek pracy** – trendy (AI, zawody przyszłości), wartości pracy, etyka zawodowa.
- **Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie** – oferty szkół, kryteria rekrutacji, edukacja formalna i nieformalna.
- **Planowanie rozwoju** – moja ścieżka edukacyjno -zawodowa, instytucje wspierające, sprawczość w podejmowaniu decyzji.

### **Działania w ciągu roku:**

- projekty klasowe
- konkursy szkolne
- gazetki i tablice informacyjne oraz strona internetowa szkoły dla uczniów i rodziców.

## **5. Działania dla rodziców**

- Spotkania indywidualne z doradcą zawodowym w miarę potrzeby.
- Zasoby edukacyjne na stronie internetowej szkoły: „Jak wspierać dziecko w wyborze dalszej ścieżki kształcenia?”
- Ankiety o zawodach w rodzinie, wykorzystane w pracy z uczniami klas młodszych.
- Wspólny udział w wydarzeniach szkolnych.

## **7. Współpraca ze środowiskiem**

- Wizyty w zakładach pracy, instytucjach kultury, gospodarstwach rolnych, instytucjach bezpieczeństwa.
- Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (na żywo i online).
- Udział w lokalnych inicjatywach edukacyjnych i społecznych.

## **8. Odpowiedzialni**

- Wychowawcy klas.
- Nauczyciele przedmiotów.
- Pedagog i psycholog szkolny.
- Rodzice i zaproszeni przedstawiciele zawodów.

## **9. Ewaluacja**

- Analiza ankiet dla uczniów.
- Obserwacja zaangażowania uczniów podczas zajęć.
- Podsumowanie realizacji planu na posiedzeniu rady pedagogicznej.

## Plan działań doradztwa zawodowego – PRZEDSZKOLE 2025/2026

| Lp. | Temat / Treści                                           | Formy i metody realizacji                                                         | Odpowiedzialni                      | Powiązanie z kierunkami polityki oświatowej MEN 2025/2026 |
|-----|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| 1.  | „Kim jestem? – moje mocne strony”                        | Zabawy integracyjne, rozmowy o zainteresowaniach – moje super moce                | Wychowawcy                          | Rozwój sprawczości ucznia, zdrowie psychiczne             |
| 2.  | „Zawody moich rodziców”                                  | Pogadanki, praca plastyczna                                                       | Wychowawcy, rodzice                 | Współpraca z rodzicami, edukacja włączająca               |
| 3.  | „Poznajemy zawody w naszym otoczeniu”                    | Spotkanie z gościem (np. górnik, policjant, strażak), inscenizacja                | Nauczyciele, zaproszeni specjaliści | Bezpieczeństwo, edukacja zdrowotna                        |
| 4.  | „Praca i pomoc innym”                                    | Wolontariat, omówienie zawodów związanych z pomaganiem, akcja charytatywna        | Wychowawcy, wolontariusze           | Empatia, wychowanie społeczne, zdrowie psychiczne         |
| 5.  | „Moje marzenia – kim chcę być?”                          | prace plastyczne, przedstawienia, rozmowy indywidualne                            | Wychowawcy                          | Rozwój emocjonalny i aspiracje dziecka                    |
| 6.  | „Zawody przyszłości” (AI, wynalazcy)                     | Zabawy konstrukcyjne, bajki edukacyjne                                            | Wychowawcy                          | Kompetencje cyfrowe, sztuczna inteligencja                |
| 7.  | „Praca w zespole”                                        | Zabawy integracyjne, budowanie „miasta zawodów” z klocków, ćwiczenia kooperacyjne | Wychowawcy                          | Umiejętności społeczne, edukacja włączająca               |
| 8.  | „Świat przyrody i zawody z nią związane”                 | Wycieczka do gospodarstwa / ogrodu, prace w ogródku przedszkolnym                 | Nauczyciele, goście                 | Edukacja ekologiczna, zdrowy styl życia                   |
| 9.  | „Dbamy o zdrowie – zawody medyczne”                      | Zabawy                                                                            | Wychowawcy, zaproszeni goście       | Edukacja zdrowotna, bezpieczeństwo                        |
| 10. | „Festyn zawodów – moja przyszłość” (planowane na 20 III) | Pokaz strojów i rekwizytów zawodowych, wspólna wystawa prac dzieci                | Cała społeczność przedszkola        | Prezentacja własnych osiągnięć, sprawczość ucznia         |

**Plan działań doradztwa zawodowego – KLASY I–III (2025/2026)**

| <b>Miesiąc</b> | <b>Temat / Treści</b>                                            | <b>Formy i metody realizacji</b>                                                                 | <b>Odpowiedzialni</b>              | <b>Powiązanie z kierunkami MEN 2025/2026</b>      |
|----------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|---------------------------------------------------|
| 1.             | „Moje talenty – co lubię robić?”                                 | Ćwiczenia „Moje mocne strony” - obchody Międzynarodowego Dnia Kropki                             | Wychowawcy                         | Rozwój sprawczości ucznia, zdrowie psychiczne     |
| 2.             | „Zawody w mojej rodzinie i okolicy”                              | Pogadanki, wywiady z rodzicami, prezentacje uczniów – „Jaki zawód wykonują moi rodzice”, rysunki | Wychowawca, rodzice                | Współpraca z rodzicami, edukacja włączająca       |
| 3.             | „Poznajemy zawody nnp. strażak, policjant, górnik, pielęgniarka” | Spotkania ze specjalistami, wycieczka np. do straży, komendy, kopalni                            | Wychowawcy, zaproszeni goście      | Bezpieczeństwo, edukacja zdrowotna                |
| 4.             | „Pomoc innym to też praca”                                       | Akcja klasowa „Mały wolontariat”, Obchody Tygodnia Życzliwości                                   | Wychowawcy                         | Empatia, wychowanie społeczne                     |
| 5.             | „Kim chcę być w przyszłości?”                                    | Zajęcia plastyczne i literackie „Zawód moich marzeń”                                             | Wychowawcy                         | Kształtowanie aspiracji i celów                   |
| 6.             | „Nowoczesne zawody – komputer, roboty, AI”                       | Zabawy z robotami edukacyjnymi, wyszukiwanie informacji w internecie                             | Wychowawca, nauczyciel informatyki | Kompetencje cyfrowe, sztuczna inteligencja        |
| 7.             | „Praca w grupie – razem możemy więcej”                           | Projekty zespołowe, makiety np. „Budujemy miasto zawodów”                                        | Wychowawcy                         | Edukacja włączająca, umiejętności społeczne       |
| 8.             | „Zawody związane z przyrodą”                                     | Wyjście do parku, ogrodu botanicznego zajęcia ekologiczne                                        | Wychowawcy, zaproszeni goście      | Edukacja ekologiczna, zdrowy styl życia           |
| 9.             | „Zawody medyczne – Kto dba o nasze zdrowie?”                     | Omówienie zawodów medycznych                                                                     | Wychowawcy                         | Edukacja zdrowotna, bezpieczeństwo                |
| 10.            | „Pokaz zawodów – prezentujemy się” (planowane na 20 III)         | Pokaz strojów i rekwizytów zawodowych, wspólna wystawa prac dzieci                               | Wychowawcy                         | Prezentacja własnych osiągnięć, sprawczość ucznia |

### Plan działań doradztwa zawodowego – KLASY IV–VIII (2025/2026)

| Miesiąc | Temat / Treści                           | Formy i metody realizacji                                         | Odpowiedzialni                                 | Powiązanie z kierunkami MEN 2025/2026             |
|---------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| 1.      | „Moje mocne strony – moja siła”          | Pogadanki, ćwiczenia na temat „Moich zainteresowań”               | wychowawca                                     | Zdrowie psychiczne, rozwój sprawczości ucznia     |
| 2.      | „Świat zawodów wokół nas”                | Projekty klasowe – prezentacje o zawodach w regionie              | Wychowawca, nauczyciele przedmiotów            | Edukacja włączająca, współpraca w grupie          |
| 3.      | „Tradycyjne i nowoczesne zawody”         | Lekcje WOS/informatyki: zawody przyszłości, AI, cyfryzacja        | Wychowawcy, nauczyciel informatyki             | Kompetencje cyfrowe, sztuczna inteligencja        |
| 4.      | „Praca to także pomoc”                   | Projekt klasowy: wolontariat, akcja charytatywna                  | Wychowawcy, opiekun SKW, SU                    | Wychowanie społeczne, empatia                     |
| 5.      | „Kim chcę być? – Moja ścieżka rozwoju”   | Ćwiczenia planowania kariery, wywiad z rodzicem                   | Pedagog, wychowawca                            | Rozwijanie aspiracji i celów                      |
| 6.      | „Autoprezentacja i moje talenty”         | CV dla młodych, prezentacje multimedialne                         | Pedagog, nauczyciel informatyki, nauczyciel DZ | Sprawczość ucznia, kompetencje cyfrowe            |
| 7.      | „Świat pracy i rynek lokalny”            | Spotkanie z doradcą zawodowym, analiza ogłoszeń                   | Pedagog, doradca z PPP                         | Poznawanie rynku pracy, bezpieczeństwo            |
| 8.      | „Zawody związane z przyrodą i zdrowiem”  | Spotkanie z leśnikiem, warsztaty z dietetykiem/pielęgniarką       | Wychowawcy, goście                             | Edukacja zdrowotna, ekologia                      |
| 9.      | „Moje wybory edukacyjne”                 | Zajęcia: kryteria rekrutacji, analiza ofert szkół średnich        | Wychowawcy, pedagog                            | Sprawczość, odpowiedzialność za decyzje           |
| 10.     | „Festiwal zawodów” (planowane na 20 III) | Prezentacje uczniów, pokaz strojów i projektów, podsumowanie roku | Cała społeczność szkolna                       | Podsumowanie – rozwój samodzielności i współpraca |

### **Tematyka zajęć z DZ w klasie 7**

1. Kim jest Doradca Zawodowy? Co to jest Doradztwo Zawodowe?
2. Czy wolontariat może być kluczem do kariery?
3. Poznajemy zawody - klasyfikacja zawodów.
4. Poznajemy zawody - klasyfikacja zawodów. Cd.
5. Co w głowie mam? Zmapuj swoje preferencje
6. Czy to, czego się uczę, przyda mi się w przyszłości?
7. Historie kwitnących talentów.
8. Czy znam instytucje edukacyjno – zawodowe?
9. Kotwice mojej kariery – 8 kotwic Scheina
10. Jak wybrać szkołę?

### **Tematyka zajęć z DZ w klasie 8**

1. System edukacji w Polsce
2. Poznaję siebie - Co lubię? Poznanie siebie warunkiem sukcesu
3. Moja marka osobista
4. Zawód czy kompetencje
5. Jak zostać fachowcem, czyli o roli kwalifikacjach i kompetencjach w profilu zawodowym
6. Reklama zawodu
7. Zawody w moim najbliższym otoczeniu”.
8. Moje CV – moja reklama na rynku pracy. Co powinno zawierać moje CV?
9. Wspieranie siebie i innych – siła wspólnego działania;
10. Liceum, technikum czy szkoła branżowa? Podsumowanie zajęć z DZ

### **Sojusznicy – sieć instytucji, osób współpracujących ze szkołą.**

- Wszystkie działania w zakresie współpracy z sojusznikami w ramach realizacji działań z doradztwa zawodowego uwzględniają specyfikę szkoły, jej potrzeby i możliwości, a także lokalne otoczenie społeczno-gospodarcze.
- Szkoła nawiązuje kontakty, tworzy sieć współpracy z podmiotami, które angażują się w działania m.in. z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną w Gliwicach, z lokalnymi regionalnymi pracodawcami.

Plan zakłada **systematyczną pracę od przedszkola po klasę VIII**, obejmującą:

- działania roczne,
- konkursy,
- współpracę z rodzicami i środowiskiem.

Dzięki temu uczeń stopniowo rozwija **świadomość siebie, sprawczość, odporność psychiczną i umiejętności planowania kariery**, a szkoła w pełni realizuje **kierunki polityki oświatowej MEN 2025/2026**.

**Efektem końcowym realizacji Szkolnego Programu Doradztwa Zawodowego** jest przygotowanie uczniów do podejmowania trafnych decyzji w wyborze dalszego kształcenia oraz przygotowanie absolwentów do zaplanowania kariery zawodowej, umożliwiającej im aktywne funkcjonowanie na rynku pracy, kształcenie przez całe życie.

**Opracowała:** Bożena Doluk – Michałowska, Donata Klimaszewska na podstawie materiałów ORE, Dziennika Ustaw oraz we współpracy z kierownikami poszczególnych zespołów przedmiotowych w ZSO nr 14